

Dziedzictwo i Pamięć Kresów Wschodnich Rzeczypospolitej

Za nami III Muzealne Spotkania z Kresami. Ich podtytuł zawarty został w tytule niniejszego wstępu. Cieszymy się niezmiernie, że zapoczątkowana przez nasze Muzeum w 2009 roku¹ formuła konferencji poświęconych omówieniu kolekcji i zbiorów dotyczących Kresów, ponownie spotkała się z zainteresowaniem wielu środowisk muzealnych oraz naukowych.

Do wiodących dziedzin i dyscyplin naukowych organizowanych przez nas konferencji należą: muzealnictwo, historia, historia sztuki, etnografia, archiwoznawstwo, literaturoznawstwo, filologia polska, językoznawstwo, kulturoznawstwo, archeologia, kartografia, heraldyka, genealogia, fotografia.

Spotkania z Kresami stanowią nie tylko znakomity sposób udokumentowania aktualnego stanu badań, ale także umożliwiają dotarcie do możliwie szerokiego grona odbiorców, zainteresowanych tematyką kresową. Po raz pierwszy też konferencja prezentowana była na żywo poprzez muzealny kanał na YouTube. Cieszy też udział naukowców z zagranicy.

Tematyczną różnorodność tegorocznej edycji mogą potwierdzić cztery opublikowane w niniejszym numerze referaty. Inesa Szulska przybliżyła zagadnienia dotyczące poloników znad Niemna i Wilii, które znajdują się w zbiorach Pałacyku Henryka Sienkiewicza w Obłęgorku. Joanna Błoch zaprezentowała pełne rozmachu założenia, będące fundamentem powstającej w Muzeum Książąt Lubomirskich – oddziale Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu wystawy stałej. O lwowskich – i nie tylko – peregrynacjach Jana Matejki opowiedziała Marta Kłak-Ambrożkiewicz. Z kolei Adam Korczyński i Ewa Skotniczna opracowali referat *Stanisław Filibert Fleury i jego fotografie Wileńszczyzny w zbiorze Karola Lanckorońskiego*.

---

¹ Dotychczasowe konferencje odbyły się w dniach 26–27 maja 2008 roku oraz 23–24 maja 2011 roku.

Pozostałe dwa opublikowane w tym numerze artykuły zostały nadesłane do redakcji w trybie pozakonferencyjnym.

Andrzej W. Kaczorowski przypomniał w swoim materiale *Lwówiak na celowniku Służby Bezpieczeństwa* o 100. rocznicy urodzin Witolda Szolgini. Piotr Olechowski, kontynuując swój przegląd współczesnych ukraińskich rozpraw naukowych, omówił materiały dotyczące prasy, wydawnictw i bibliotek w Galicji Wschodniej.

Wśród „Materiałów źródłowych” umieszczamy dwie kolejne, anonsowane w poprzednim numerze, nowele Aleksandra Sochaczewskiego. W tej części znalazł się także materiał Andrzeja Olejki *Frontowe „kietbasy”, czyli jednostki balonowe Kaiserliche und Königliche (K.u.K.) Luftschifferabteilung podczas kampanii galicyjskiej 1914 roku*.

Adam Adrian Ostanek przedstawił recenzję książki autorstwa Andrzeja Borcza pt. *Obwód Łańcut SZP-ZWZ-AK w latach 1939–1945*², zawierającej unikatowe wspomnienia żołnierzy łańcuckiego podziemia.

O wystawie dotyczącej Grupy Poetyckiej „Wołyń”, którą otwarto w rumuńskim Cluj-Napoca, opowiada w fotorelacji jej twórca Lech Wojciech Szajdak. Należy zaznaczyć, iż Muzeum czyni starania, by wystawę tę zaprezentować w Pałacu Przebendowskich/Radziwiłłów w przyszłym roku. Nosimy się również z zamiarem wydania antologii wspomnianej Grupy.

O kolejnej, prezentowanej w Muzeum Niepodległości, wystawie czasowej, zatytułowanej „Marian Kratochwil. Kresy w sercu i na emigracji” opowiedzieli Izabela Mościcka i Krzysztof Bąkała. W numerze zamieszczono też szerszą informację o III Muzealnych Spotkaniach z Kresami.

Wszystkim sympatykom i czytelnikom „Kwartalnika Kresowego” życzymy w Nowym Roku wszelkiej pomyślności.

Krzysztof Bąkała

---

² A. Borcz, *Obwód Łańcut SZP-ZWZ-AK w latach 1939–1945*, IPN, Kraków–Warszawa 2020, ss. 464 +64 s. wkł. zdj.